વિષય કોડ : STM-1 (વર્ણનાત્મક)

ગુજરાતી (મુખ્ય પરીક્ષા)

સમય : 3 કલાક　　　　માધ્યમ : ગુજરાતી　　　　ગુણ-100

પ્રશ્ન-1. નીચે આપેલ ત્રણ વિકલ્પોમાંથી કોઈ એક મુદ્દા પર ઓછામાં ઓછા ૨૫૦ અને વધુમાં વધુ ૩૦૦ શબ્દોમાં, યોગ્ય ઉદાહરણોનો આધાર લઈને નિબંધ લખો. (૧૫ ગુણ)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 15

૧.૧ ભારતમાં કર સુધારણાના મહત્ત્વના સ્થિત્યંતરો

૧.૨ વૈશ્વિક પર્યાવરણના પ્રશ્નો – એકવીસમી સદીના આરંભે અને અંતે

૧.3 મુક્ત અને લોકશાહી દેશના નાગરિક હોવાની અનુભૂતિ

પ્રશ્ન-2. નીચેનાં બે વિકલ્પોમાંથી કોઈ પણ એક પંક્તિનો આશરે ૧૦૦ શબ્દોમાં વિચારવિસ્તાર કરો. (૧૦ ગુણ)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

૨.૧ અનન્ત વિશ્વે લઘુ બિન્દુ પૃથ્વી
પરે હું ચૈતન્ય તણો જ બિન્દુ
ચૈતન્યશાળી થઈ ચેતનાનો
પ્રવાહ સીંચું જડમાં ઘણું તો. – સુંદરમ્

૨.૨ મોડી સાંજે,
ડાળીએ ડાળીએ ફરી વળતા અંધારા ભેગી
સરકતી આવતી ઉદાસીને
પાંદડાની છાલમાં છુપાવી લેતાં મને આવડે છે.
મને આવડી ગયું છે
પાનખરમાં પાંદડાઓને ખંખેરી નાખતાં. – મનીષા જોશી

પ્રશ્ન-3. નીચે આપેલ ગદ્યખંડનો (૧૯૬ શબ્દો), મૂળ વિચાર જળવાઈ રહે એ રીતે લગભગ ૧/૩ ભાગમાં સંક્ષેપ કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રેમ એ જ અનુભવનું સાધન છે. શ્રધ્ધાહીન અનુભવ કશું ફલ આપી શકતો નથી. શાળામાં ભણતો વિદ્યાર્થી પણ પ્રેમ વિના પોતાનો પાઠ કરે તો તેને કશું ફલ થતું નથી. આ સંસારની યોજના, અનુભવ કરાવતે કરાવતે પરમાનુભવ ઉપજાવી આપવાની છે. અનુભવને અર્થે બે વસ્તુની અપેક્ષા છે; દ્વંદ્વ વિના અનુભવ જ નથી; દ્વંદ્વ એ સંસાર છે. દ્વંદ્વના બે પક્ષમાંથી એક ઉપર જ જેનું લક્ષ રહે છે તેને અનુભવ આવતો નથી, ઉભયનું ભાન રહે ત્યારે જ અનુભવ આવે છે. એકાંત, સુખી કે એકાંત દુ:ખી જીવન જેમ અનુભવહીન છે તેમ વિશ્વવ્યવસ્થામાં છે પણ નહિ, હોઈ શકતું પણ નથી. સુખદુ:ખ આદિ દ્વંદ્વનો અનુભવ વ્યક્તિમાત્રને આપવાનો જ વસ્તુગતિનો આશય છે, પણ તે આશયને ન જાણનાર એમ માની લે છે કે વસ્તુગતિ મારા એકલાને માટે જ સુખમય કે દુ:ખમય થઈ છે; ને એમ માનીને અભિમાનમાં પડે છે, અનુભવથી વિદૂર રહે છે, વિનાશ પામે છે. દ્વંદ્વના એક અંગને અભિમાનથી વળગવું એ પ્રેમહીન અનુભવ છે, વસ્તુગતિના સ્વરૂપ ઉપર શ્રધ્ધા ન હોવાથી તેવો પ્રેમહીન અનુભવ અભેદસાક્ષાત્કારરૂપ ફલ આપી શકતો નથી, વસ્તુગતિ ઉપર પ્રેમપૂર્વક દ્વંદ્વનો અનુભવ થાય તેમાં દ્વંદ્વનાં બે અંગની વચમાં જે ઐક્યનું સ્થાન છે, આચારવિચારની એક્તાનો પ્રેમમાર્ગ છે, તે અનુભવવામાં, અભેદસાક્ષાત્કારરૂપ મોક્ષ છે. માટે જ પ્રેમ એ અનુભવ. પરમાનુભવનું સાધન છે; પ્રેમ એ જ ઈશ્વર છે.

મણિલાલ દ્વિવેદી

પ્રશ્ન-4. નીચે આપેલ ગદ્યખંડની સઘન વાચના કરી પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો. (૨ ગુણ × ૫ પ્રશ્નો)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

સિંહ અને ઘેટો

*

કોઈ એક વનપ્રદેશમાં પોતાના યૂથથી છૂટો પડી ગયેલો એક ઘેટો હતો. મોટાં અને કેસરી શિંગડાવાળો તથા કઠિન ગાત્રોવાળો તે વનમાં ભમતો હતો. હવે, એ વનમાં સર્વ પશુઓ વડે પરિવરાયેલા સિંહે તેને જોયો, પૂર્વે કદી નહિ જોયેલા, જેનાં ગાત્રો ઉપર ચોતરફ પુષ્કળ રોમ ઊગ્યાં હતાં એવા અને જેનું શરીર પૂરેપૂરું દેખાતું નહોતું એવા ઘેટાને જોઈને ક્ષોભ પામેલા હૃદયવાળો તે ડરી ગયો, અને "નક્કી, આ મારા કરતાં ઘણો બળવાન જણાય છે. એથી જ તે અહીં નિ:શંકપણે ફરે છે." એમ વિચારીને તે ધીરે ધીરે દૂર ચાલ્યો ગયો. બીજે દિવસે તે જ ઘેટાને વનભૂમિમાં ઘાસ ચરતો જોઈને સિંહે વિચાર્યું, "આ તૃણભક્ષક કેમ છે? તો નક્કી, એનું બળ એના આહારને અનુરૂપ જ હશે." એમ વિચારીને એકદમ પાસે જઈને તેણે ઘેટાને મારી નાંખ્યો.

- 'પંચતંત્ર'માંથી

પ્રશ્નો:

1. સિંહ ઘેટાથી શા માટે પ્રભાવિત થઈ ગયો?
2. આ વાર્તાને આધારે સિંહના મનોજગતને વર્ણવો.
3. સિંહે ઘેટાને શા માટે મારી નાંખ્યો હશે?
4. ઘેટાના મરણને તમે કેવી રીતે સમજાવશો?
5. આ વાર્તા કયો સંદેશ આપે છે?

પ્રશ્ન-5.	ગુજરાત સરકારે 'અ બ ક' તાલુકામાં એ.પી.એમ.સી.ના નવા ભવનનું નિર્માણ કર્યું. આ ભવનના લોકાર્પણ પ્રસંગે રાજ્યના મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સહકારી અભિગમ અપનાવી રાજ્યનો ઉત્કર્ષ સાધી શકાય એ મુદ્દાને વિકસાવ્યો. રાજ્યના મુખ્યમંત્રીશ્રીનું પ્રચાર માધ્યમો માટેનું આ અંગેનું નિવેદન તૈયાર કરો. (આશરે ૧૫૦ શબ્દો)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન-6. યુનિસેફના અહેવાલ મુજબ વિશ્વમાં દરરોજ ૩૦૦ બાળકો એઇડ્ઝથી મરણ પામે છે. આ અંગે તમે ચિંતિત છો અને પરિસ્થિતિમાં સુધારો લાવવા માટેના તમારા વિચારોને વ્યક્ત કરતો વિનંતી-પત્ર યુનિસેફના અધ્યક્ષશ્રીને લખો. (આશરે ૧૦૦ શબ્દો)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 05

પ્રશ્ન-7. તાજેતરમાં પ્રગટ થયેલ 'વર્લ્ડ હેપ્પીનેસ રિપોર્ટ' વિશે તમારાં નિરીક્ષણો અને સૂચનો આપતું ચર્ચાપત્ર 'અ બ ક' વર્તમાનપત્રના તંત્રીશ્રીને સંબોધીને લખો. (આશરે ૨૦૦ શબ્દો)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન-8. તમે લીધેલ મોટેરા ક્રિકેટ સ્ટેડિયમની મુલાકાતને આધારે સ્ટેડિયમની વિસ્તૃત માહિતી આપતો અહેવાલ તૈયાર કરો. (આશરે ૨૦૦ શબ્દો)

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન-9. આપેલ અંગ્રેજી ગદ્યખંડનો ગુજરાતીમાં ભાવાત્મક અનુવાદ કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS

કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

Free India is only a child of a year and a half. It has yet to learn to walk; it has to grow, to be strong, and its future depends upon how we build today. Therefore, we have to nurse it carefully; we have to feed, clothe and strengthen it properly. It is our great good fortune that we have here a rare opportunity to build our own country in our own fashion. History will record what we are doing today.

The first requisite for building a strong, free India is unity and peace. If there is no unity in the country, it is bound to go down. Therefore, we must first of all adjust our differences and behave in such a manner that there is complete harmony and peace in the country. You cannot expect the Government continuously to maintain peace by force. It would be an evil day when in this country the Government has to use repressive measures permanently. Today we are passing through a period of crisis and our young men have, in their impatience, not realised that the freedom which has been obtained with great difficulty is likely to be lost or likely to give no benefit, no advantage, if we do not appreciate that our present duty is to unite and consolidate our freedom.

For unity, we must forget differences of caste and creed and remember that we are all Indians, and all equal. There can be no distinction between man and man in a free country. All must have equal opportunities, equal rights and equal responsibilities. This is difficult for achievement in practice, but we must continuously strive towards that end.

- Sardar Vallabhbhai Patel

(Excerpt from *Build a Strong India* Speech at Island Grounds)

પ્રશ્ન-10. સૂચના પ્રમાણે ગુજરાતી વ્યાકરણને લગતા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો. (૧×૧૦=૧૦ ગુણ)

૧૦.૧ : રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી તેમનો વાક્યમાં પ્રયોગ કરો.

૧૦.૧.૧ ખોડો નીકળવો

૧૦.૨ : કહેવતનો અર્થ સમજાવો.

૧૦.૨.૧ ચૌદમું રતન ચખાડવું

૧૦.૩ : સમાસનો વિગ્રહ કરી તેની ઓળખ આપો.

૧૦.૩.૧ એકચિત્ત

૧૦.૪ : પંક્તિનો છંદ ઓળખાવો.

૧૦.૪.૧ આ સંસાર અસાર છે અહહહા ! એ શીખ આજે મળી.

૧૦.૫ : અલંકાર ઓળખાવો.

૧૦.૫.૧ કોઇ મત્ત ગજેન્દ્ર માફક તે ડગલા ભરતો હતો.

૧૦.૬ : શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

૧૦.૬.૧ ખૂબ બોલે તે વ્યક્તિ

૧૦.૭ : શબ્દની જોડણી સુધારો.

૧૦.૭.૧ વીદૂસિ

૧૦.૮ : વાક્યમાં જોડણીની ભૂલો સુધારો.

૧૦.૮.૧ મોહિની અને ધારીણીની જીજીવીષા પ્રબળ હોવા જોઈએ.

૧૦.૯ : શબ્દની સંધિ છોડો.

૧૦.૯.૧ પરસ્પર

૧૦.૧૦ : વાક્યરચના અંગે આપેલ સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો.

૧૦.૧૦.૧ આશ્ચર્ય વાક્ય બનાવો | આકાશ સુંદર દેખાય છે.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARK: 1

Code : STM-2

Paper-2 : ENGLISH

Max. Marks : 100 **Time : 3 Hours**

Q. 1. **Write an essay on any ONE of the following in minimum 250 to maximum 300 words. It must exhibit your grasp and critical understanding of the subject in the best possible individual style having originality of thought and expression. It must be well-argued piece of writing coherently and sequentially with observance of grammatical rules.**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 15

I. Self-knowledge is necessary for success and inherently an essential good.

II. Solid waste management poses a major environmental challenge in urban areas.

III. Digitization is transforming education sector.

IV. Solutions for traffic jam problems.

V. Should Gujarat have a bicameral legislature?

Q. 2. **Imagine you are an Office Superintendent in your office. The office is facing an issue of termite which has been damaging and destroying important documents and furniture of the office. Your senior officer has sought your opinion about the needful actions to be taken to address the said issue. Write a letter, in about 150 words, to your senior officer suggesting necessary measures.**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 10

Q. 3. **Write a report in about 200 words on your recent undergoing a training program of Information Security and Cybercrimes.**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 10

Q. 4. **Reflect on the following picture with meaningful observations in about 150 words.**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 10

Q. 5. **The Tax Department of the state has organized an open house discussion for tax inspectors on the problems and day-to-day issues faced by them while discharging their field duties. Draft a formal inaugural speech, in about 150 words, to be delivered by the honorable Finance Minister who is the chief guest of the online inauguration function of the program.**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 10

Q. 6. **Write a precis of the following passage in about one-third of its original length.**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 10

It is true that an oil spill can have severe short-term effects, especially when organisms are considered on an individual basis. However, environmental impacts should always be measured in a scientific context and should be appraised at an ecosystem rather than individual level. In other words, it is important (or more representative of long-term environmental effects) to base the extent of environmental damage on the effects to ecosystems. For example, has the ecosystem retained its normal functions or how quickly will they resume following an oil spill?

Under normal conditions many of the ecosystems most frequently affected by marine oil spills are accustomed to natural disturbances. For example, shallow coral reefs are some of the most dynamic environments, frequently exposed to the intense forces of typhoons and tsunamis. Disturbances of this nature typically create space for new organisms to settle and grow. In time, natural processes repair damage caused by such events, returning an ecosystem to its previous functions, albeit potentially comprised different individual organisms. Natural recovery processes are also important in

remediating the effects of oil spills. Recovery can be assisted by the removal of oil through well-conducted clean-up operations, and may sometimes be accelerated with carefully planned restoration measures.

The effects of an oil spill will depend on a variety of factors including, the quantity and type of oil spilled, and how it interacts with the marine environment. Prevailing weather conditions will also influence the oil's physical characteristics and its behaviour. Other key factors include the biological and ecological attributes of the area, the ecological significance of key species and their sensitivity to oil pollution as well as the time of year. It is important to remember that the clean-up techniques selected will also have a bearing on the environmental effects of a spill.

Q. 7. Read the following passage carefully and answer the questions that follow. (5 x 2 = 10)

OBTAINED MARKS
TOTAL MARKS : 10

Ice acts like a protective cover over the Earth and our oceans. These bright white spots reflect excess heat back into space and keep the planet cooler. In theory, the Arctic remains colder than the equator because more of the heat from the sun is reflected off the ice, back into space.

Glaciers around the world can range from ice that is several hundred to several thousand years old and provide a scientific record of how climate has changed over time. Through their study, we gain valuable information about the extent to which the planet is rapidly warming. They provide scientists a record of how climate has changed over time.

Rapid glacial melt in Antarctica and Greenland also influences ocean currents, as massive amounts of very cold glacial-melt water entering warmer ocean waters is slowing ocean currents. And as ice on land melts, sea levels will continue to rise. Sea ice forms and melts strictly in the ocean whereas glaciers are formed on land. Icebergs are chunks of glacial ice that break off glaciers and fall into the ocean. When glaciers melt, because that water is stored on land, the runoff significantly increases the amount of water in the ocean, contributing to global sea level rise. Sea ice, on the other hand, is often compared to ice cubes in a glass of water: when it melts, it does not directly change the level of water in the glass.

Questions:

I. How ice acts as a protective cover of the Earth and our ocean?

II. How do we get the scientific record of how climate has changed over time?

III. What is the impact of melting of glaciers in Antarctica and Greenland on ocean currents?

IV. Why is global sea level rising?

V. Give a suitable title to the passage.

Q. 8. **Do as directed:** **(15 x 1 = 15)**

OBTAINED MARKS

TOTAL MARKS : 15

1. I only ____ the company on Monday for a copy of their magazine and I ____ it already.

(A) was asking / am receiving

(B) have been asking / was receiving

(C) ask / receive

(D) asked / have received

(E) have asked / have been receiving

2. The students have been punished by the teacher for negligence of duty. *(Change the voice)*.

(A) The teacher has punished the students for negligence of duty.

(B) The teacher had punished the students for negligence of duty.

(C) The teacher punished the students for negligence of duty.

(D) The teacher have punished the students for negligence of duty.

(E) None of the above

3. He asked where his belongings were. *(Change into direct speech)*

(A) He said, "Where were my belongings?"

(B) He said, "Where my belongings had been?"

(C) He said, "Where are my belongings?"

(D) He said, "Where would my belongings be?"

(E) None of the above.

4. Many people want to travel the world. *(Transform the given sentence into negative)*

(A) Many people want to travel the world, isn't it?

(B) Many people doesn't want to travel the world.

(C) Don't many people want to travel the world?

(D) Not many people want to travel the world.

(E) None of the above

5. Although ____ in the group knew that ____ had ever tried to climb the mountain by this path before, they all seemed very confident.

(A) someone / nowhere

(B) no one / anywhere

(C) everyone / no one

(D) anyone / somebody

(E) everything / anyone

6. She hired a removals company _______ clearing out all that junk.

(A) behind

(B) to

(C) into

(D) onto

(E) for

7. When he entered the room, his mother ________ him because he ________ hair and a beard. He looked totally different.

(A) wasn't recognizing / was growing

(B) hadn't recognized / grew

(C) didn't recognize / had grown

(D) didn't recognize / had been growing

(E) hadn't recognized / was growing

8. The swimmer _____ to be in difficulty, but he _____ to reach the shore in the end.

(A) seems / manages

(B) seemed / has managed

(C) has seemed / managed

(D) seemed / managed

(E) was to seem / managed

9. Keep at bay *(Choose the correct meaning)*

(A) Keep at a distance

(B) Keep at the seashore

(C) Keep in mind

(D) Keep thinking about something

(E) None of the above

10. Choose the correct synonym of 'Placate'.

(A) To make sure

(B) To annoy

(C) To pacify

(D) To flatten out

(E) To invite

11. Choose the correct antonym of 'Dearth'.

(A) Abundance

(B) Shortage

(C) Famine

(D) Meagre

(E) destitution

12. Choose the correct one word substitution for 'One who cannot be changed or reformed'.

(A) Invulnerable

(B) Hardened

(C) Repentant

(D) Incorrigible

(E) penitent

13. We are unable to send you a brochure at the moment, but we will send you one ____ new stock arrives.

(A) before

(B) until

(C) as soon as

(D) while

(E) although

14. My friend is a _______ officer.

(A) navval

(B) navel

(C) naval

(D) nawal

(E) nawy

15. Choose the correct meaning of 'bat'.

(A) an implement used to hit a ball

(B) a nocturnal flying mammal

(C) an angry mood

(D) A and B only

(E) A, B and C

OBTAINED MARKS	
TOTAL MARKS : 10	

Q. 9. Translate the following passage from Gujarati into English

કાકાસાહેબકાલેલકર દ્વારા લખાયેલું પ્રવાસ-સાહિત્યનું રમણીય અને અવિસ્મરણીય પુસ્તક એટલે 'હિમાલયનો પ્રવાસ'. તેમણે ઈ.સ.1912માં હિમાલયનો પ્રવાસ કર્યો હતો. રોજના વીસ-ત્રીસમાઈલનીપગયાત્રા કરીને કુલ પચ્ચીસોમાઈલનો આ પ્રવાસ ચાળીસ દિવસમાં તેમણે પૂર્ણ કર્યો હતો. અનંત-આનંદની હિમાલય-યાત્રામાં કાકાની સાથે અનંતબુવામરઢેકર અને સ્વામી આનંદની મિત્ર-સોબત હતી. કાકાએ સાત વર્ષ બાદ એટલે કે ઈ.સ.1919માં પ્રવાસ-વર્ણન લખવાનો આરંભ કર્યો હતો. તેમણે આ લેખમાળાઆશ્રમના સાથીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ સારુ આશ્રમના હસ્તલિખિત માસિક માટે શરૂ કરી હતી. હિમાલયના પ્રવાસનું આનંદદાયક અને અનુભવલાયક વર્ણન-સ્મરણ નવજીવન પ્રકાશન મંદિર દ્વારા ઈ.સ.1924માં પુસ્તક સ્વરૂપે પ્રગટ થયું. કાકા કાલેલકરે આ પુસ્તક તેમના સાથી-પ્રવાસી અને પ્રિય સુહૃદ બ્રહ્મચારી અનંતબુવામરઢેકરના પવિત્ર સ્મરણને અર્પણ કર્યું છે.કાકાસાહેબનામતે 'પ્રવાસ એ વ્યક્તિત્વના વિકાસનું સાધન' અને 'દેશભક્તિનો એક અનુભવ-તરબોળ પ્રકાર' છે. આ જ કાકા ધાર્મિક હેતુ માટે થતા પ્રવાસ અંગે આપણને આવું સાફસાફ સંભળાવે છે: "ધાર્મિક પ્રવાસમાં આપણે જેટલી અગવડોવેઠીએ તેટલું એનું પુણ્ય વધારે.

વિષય કોડ : STM-3

પ્રશ્નપત્ર-3 : સામાન્ય અભ્યાસ-1 (મુખ્ય પરીક્ષા)

કુલ ગુણ : 100 સમય :3 કલાક

(1) પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 10.

(2) બધા જ 10 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.

(3) દરેક પ્રશ્નના 10 ગુણ છે.

(4) જવાબ આશરે 200 શબ્દોમાં લખવાના છે.

પ્ર.-1. મૌર્યકાલીન પ્રશાસનમાં મુખ્યતઃ રાજશાસનતંત્ર નજરે પડે છે. - ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS | કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્ર.-2. 1857ના પ્રથમ સ્વાતંત્ર્ય યુધ્ધ અને આઝાદી પ્રાપ્ત કર્યાના સમયગાળા વચ્ચે ગુજરાતના દેશી રજવાડાઓ દ્વારા શિક્ષણને વધુ વ્યાપક અને અસરકારક બનાવવા માટેના પ્રયત્નોની સમીક્ષા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS | કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્ર.-3. પ્રજાચેતનાને જગાડવામાં ગાંધીજીના પત્રકારત્વનું પ્રદાન મૂલવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS | કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્ર.-4. ગુજરાતના આદિવાસીઓની ગૂંથણ-વણાટની મહત્વની પ્રવૃત્તિઓ વિશે નોંધ લખો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS | કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્ર.-5.	ગુજરાતની રંગભૂમિના ઈતિહાસમાં 'મુંબઈ ગુજરાતી નાટક મંડળી'ના પ્રદાનની ચર્ચા કરો.	મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10
પ્ર.-6.	ગુજરાતમાં જંગલ પેદાશો અને તેના પર આધારિત ઉદ્યોગોની ચર્ચા કરો.	મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10
પ્ર.-7.	ભારતમાં 'સંકલિત જળ વિભાજક વ્યવસ્થાપન કાર્યક્રમ' (Integrated Watershed Management Programme)ના હેતુઓની સમીક્ષા કરો.	મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10
પ્ર.-8.	" 'સ્માર્ટ ગામડાઓ' (Smart Villages) વિના 'સ્માર્ટ સીટીઝ' (Smart Cities) શક્ય નથી. " - વિશ્લેષણ કરો.	મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10
પ્ર.-9.	ડિજિટલ હસ્તાક્ષર (Digital Signature) સમજાવો અને તેના મહત્વની ચર્ચા કરો.	મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10
પ્ર.-10.	ટેકનોલોજીનું હસ્તાંતરણ અને પ્રસાર એ TRIPS (The Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) સમજૂતિના ઉદ્દેશ્યો પૈકીનું છે. - ચર્ચા કરો.	મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

વિષય કોડ : STM-4

પ્રશ્નપત્ર-4 : સામાન્ય અભ્યાસ-2 (મુખ્ય પરીક્ષા)

કુલ ગુણ : 100 સમય : 3 કલાક

(1) પ્રશ્નક્રમાંક 1 થી 10.

(2) બધા જ 10 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.

(3) દરેક પ્રશ્નના 10 ગુણ છે.

(4) જવાબ આશરે 200 શબ્દોમાં લખવા.

પ્રશ્ન :1. જાહેર નિગમો અને કંપનીઓના અન્વેષણ **(Auditing)**માં ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડીટર જનરલની ભૂમિકા મર્યાદિત છે. - ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન :2. ભારતના સંવિધાનમાં ભાષાકીય લઘુમતીઓ માટે કરવામાં આવેલી જોગવાઈઓ જણાવો અને તે લગતની સંસ્થાઓના કાર્યો સમજાવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન :3. ભારતીય સનદી સેવકોનાં મૂળભૂત હક્કો પર વાજબી પ્રતિબંધો **(Reasonable Restrictions)** છે. - ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન :4. નાગરિક અધિકારપત્ર નાગરિકો દ્વારા રોજીંદી સેવાઓ મેળવવા માટે પડતી મુશ્કેલીઓનું સમાધાન કરવા માટેનું સાધન છે. - ચર્ચા કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન :5. સીધા વિદેશી રોકાણ **(FDI)**ની આવશ્યકતાને ઉચિત ઠેરવો અને તેને વધુ આકર્ષવા માટે ભારત સરકારે લીધેલાં પગલાં સમજાવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન :6. CSR એક્ટના સુધારાઓએ રાષ્ટ્રીય કોર્પોરેટ સોશિયલ રીસ્પોન્સીબીલીટી નીતિમાં નોંધપાત્ર ફેરફારો કર્યા છે. - સમજાવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : 7. એક એવી માન્યતા છે કે વિશ્વ વેપાર સંગઠન (WTO) ભારત જેવી ઉભરતી અર્થવ્યવસ્થાઓના હિતને ઠેસ પહોંચાડે છે. વિવેચનામત્મક રીતે મૂલ્યાંકન કરો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : 8. નાણાકીય બજાર (Financial Market) એ નાણાં-બજાર (Money Market) અને મૂડી બજાર (Capital Market)માં વર્ગીકૃત થયેલું છે. આ બંને બજારોના સાધનો (Instruments) સમજાવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન : 9. તાજેતરમાં યોજાઈ ગયેલ COP26 સંમેલનની મુખ્ય ફળશ્રુતિ જણાવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10

પ્રશ્ન :10. તાજેતરમાં શરૂ કરવામાં આવેલી કૃષિ ઉડાન 2.0 યોજનાની વિશેષતાઓ અને ઉદ્દેશ્યો જણાવો.

મેળવેલ ગુણ / OBTAINED MARKS
કુલ ગુણ / TOTAL MARKS: 10